

Handläggare
Linus Pettersson
018-727 46 06

Diarienummer
PBN 2016-003109

Planbeskrivning

Detaljplan för Österängens IP

Standardförfarande

SAMRÅDSTID mellan 8 november och 20 december 2018

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

HANDLING	3
Samrådshandlingar	3
Övriga handlingar	3
Läsanvisningar	3
Medverkande.....	3
PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG	4
MILJÖBALKEN	4
Miljöbalken 3, 4 och 5 kapitel	4
Miljöbalken 7 kapitel	4
Miljöbedömning enligt miljöbalken 6 kapitel	4
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN	6
Översiktsplan.....	6
Detaljplaner	6
OMRÅDESFÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR	7
Plandata.....	7
Bebyggelse och gestaltning	8
Naturmiljö.....	11
Mark och geoteknik	12
Vattenområden	13
Trafik, tillgänglighet och mobilitet	13
Hälsa och säkerhet.....	19
Teknisk försörjning	19
PLANENS GENOMFÖRANDE	20
Organisatoriska åtgärder	20
Tekniska åtgärder.....	20
Ekonomiska åtgärder.....	20
Fastighetsrättsliga åtgärder	21
PLANENS KONSEKVENSER	21
Nollalternativ	21
Miljöaspekter	21
PLANENS FÖRENLIGHET MED ÖVERSIKTSPLAN OCH MILJÖBALKEN	22
Översiktsplan.....	22
Miljöbalken.....	22

HANDLING

Detaljplanen handläggs med standardförfarande enligt plan- och bygglagen (2010:900). Plan- och byggnadsnämnden beslutade om planuppdrag 2017-01-26.

Samrådshandlingar

Planhandling

- Plankarta med bestämmelser
- Planbeskrivning med illustrationer

Övriga handlingar

Under planarbetet har dessutom följande handlingar upprättats:

Fastighetsförteckning*

Tillgänglighetsanalys, 2017-06-22

Miljöteknisk markundersökning, 2016-07-08

Projekterings-PM miljö- och geoteknik, 2016-07-08

Samrådshandlingarna finns tillgängliga i kommuninformationen på Stationsgatan 12 samt på stadsbiblioteket. Samtliga handlingar finns att ta del av på Uppsala kommuns webbplats www.uppsala.se. Handling markerad med * finns inte på webbplatsen på grund av dataskyddsförordningen (GDPR).

Läsanvisningar

Plankartan är den handling som är juridiskt bindande och anger vad som till exempel ska vara allmän plats, kvartersmark, hur bebyggelsen ska regleras med mera. Plankartan ligger till grund för kommande bygglovsprövning. Planbeskrivningens syfte är att beskriva områdets förutsättningar och de förändringar som planen innebär. Planbeskrivningen ska vara ett stöd för att kunna tolka plankartan.

För beskrivning av planprocessen och var i denna process man befinner sig hänvisas till processpilen på följebrevets baksida.

Medverkande

Detaljplanen har tagits fram av stadsbyggnadsförvaltningen i samarbete med andra kommunala förvaltningar och Sport- & rekreationsfastigheter AB.

Tillgänglighetsanalysen har gjorts av Ramböll. Miljö- och geotekniska undersökningar har gjorts av Bjerking. Illustrationer och situationsplan har gjorts av Tengbom Uppsala. Belysningsberäkning har gjorts av Zumtobel Group.

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra större läktare och fler funktioner för att idrottsanläggningen kan utvecklas till en elitarena för amerikansk fotboll. Fotboll och friidrott ska fortsatt kunna utövas på platsen.

Planområdet innehåller en idrottsplan som huvudsakligen används för fotboll och amerikansk fotboll. Området är planlagt för idrottsändamål. En ny detaljplan behövs för att möjliggöra en anläggning med större läktare samt för att möjliggöra byggnation på den mark som i gällande detaljplan betecknats med prickmark, *marken får ej bebyggas*. Detaljplanen bedöms vara förenlig med översiktsplanen.

Inom ramen för kommunfullmäktiges beslut avseende ombyggnationen av Studenternas idrottsplats (IP) ska Österängens IP utvecklas till en elitarena för amerikansk fotboll, samt även fortsatt kunna användas för fotboll och skolidrott. Det svenska förbundet för amerikansk fotboll ställer krav på arenor för seriespel i högsta serien inom amerikansk fotboll. Kravet innebär bland annat att minst 800 sittplatser, varav minst 500 platser under tak, ska finnas. Läktaren behöver därför byggas om och fler funktioner behöver tillföras idrottsanläggningen.

För att utöka antalet läktarplatser under tak behövs en större och mer utrymmeskrävande läktare, vilket bland annat innebär att några biotopskyddade lönnar behöver tas bort. Förutom en större läktare möjliggörs utökade förrådsutrymmen, matchsekretariat, kansli, kiosk och liknande funktioner inom planområdet.

MILJÖBALKEN

Miljöbalken 3, 4 och 5 kapitel

Planområdet ligger inom riksintresse för kulturmiljövården C 40 A för Uppsala stad enligt miljöbalken 3 kap. Planområdet berör även miljö kvalitetsnormer för yt- och grundvatten enligt miljöbalken 5 kap. då recipienten är Fyrisån.

Miljöbalken 7 kapitel.

Planområdet ligger inom den yttre zonen för vattenskyddsområde *Uppsala- och Vattholmaåsarna*.

Inom planområdet finns äldre träd som omfattas av det generella biotopskyddet för alléer (minst fem träd i rad, längs väg eller i öppet landskap). Dessa miljöer är skyddade och det är förbjudet att utan dispens vidta åtgärder eller bedriva verksamheter som kan skada naturmiljön i dessa biotoper.

Miljöbedömning enligt miljöbalken 6 kapitel

Enligt plan- och bygglagen 4 kap. 34 § ska bestämmelserna i miljöbalken 6 kap. 12–13 § tillämpas om ett genomförande av en detaljplan kan antas medföra risk för betydande miljöpåverkan. För att avgöra om en detaljplan medför betydande miljöpåverkan görs en miljöbedömning.

Detaljplanen möjliggör en större och högre läktarbyggnad. En liknande höjdskala finns i området och den högre nockhöjden bedöms lämplig på platsen. Planområdet ligger inom riksintresseområde för kulturmiljövård, C 40 A Uppsala stad. Riksintresset bedöms dock inte påverkas negativt av den föreslagna planens genomförande.

Publikmängden efter detaljplanens genomförande bedöms vara av liknande storleksordning och därmed inte medföra någon ytterligare belastning på befintliga parkeringsplatser jämfört med idag. Idrottsanläggningen ligger cirka 1 km från Resecentrum och intill ett stadsstråk med långsiktigt god

kollektivtrafikförsörjning. Det bedöms finnas förutsättningar att minska biltrafiken till idrottsanläggningen i framtiden med förbättrad tillgänglighet för cyklister och kollektivtrafikresenärer.

Planområdet ingår i lertäkten *Vaksala Nya Tegelbruk*. Lertäkten har senare använts som deponi. En inventering och riskklassning av lertäkten pågår. Kring fastigheten Fålhagen 1:38, som utgör själva idrottsplatsen, bedöms mängden föroreningar vara begränsade.

Detaljplanen bedöms inte strida mot några nationella, regionala eller lokala mål, strider inte mot översiktsplanen och bedöms inte medföra en betydande påverkan på människors hälsa och säkerhet.

Med utgångspunkt från ovanstående gör Uppsala kommun bedömningen att ett genomförande av detaljplanen inte kan antas medföra någon betydande miljöpåverkan enligt miljöbalken 6 kap. 11 §. En miljöbedömning enligt miljöbalken 6 kap. 11–18 § bedöms därmed inte behöva genomföras.

Länsstyrelsen tar ställning till behovsbedömningen under samrådet.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

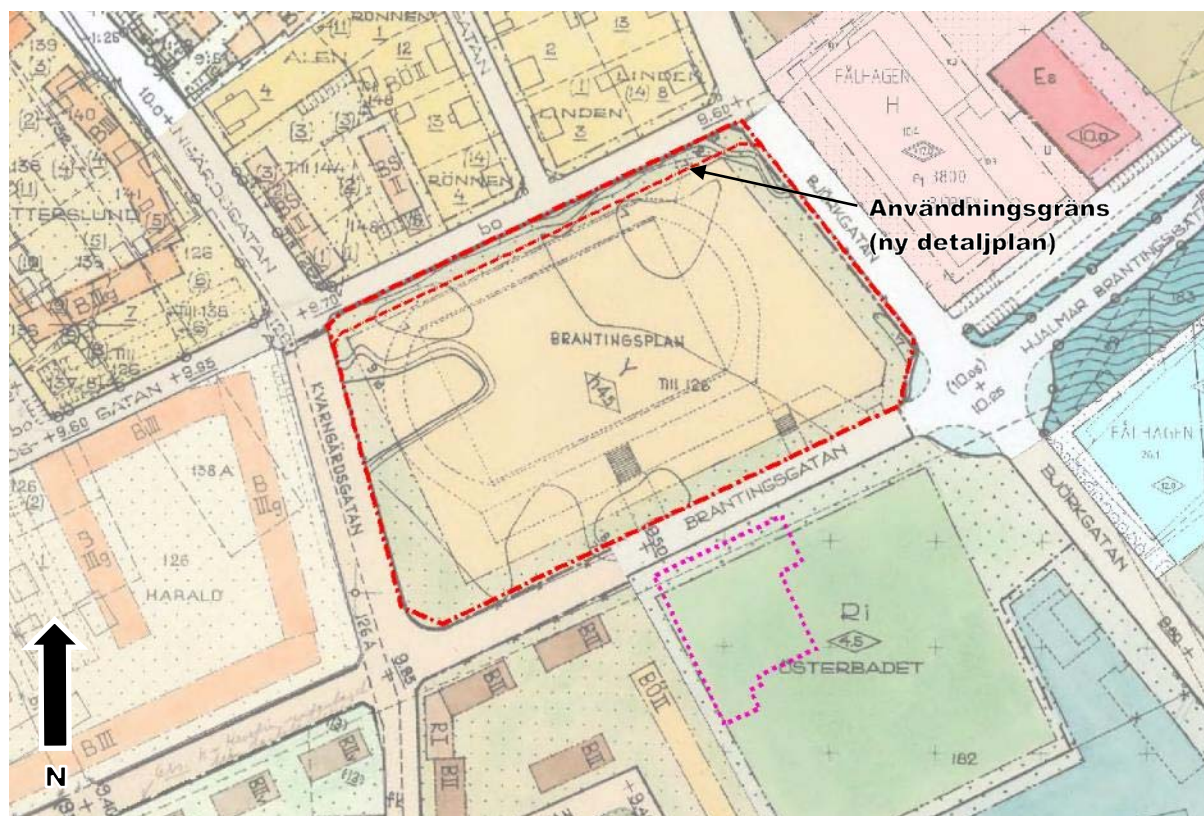
Översiktsplan

Översiktsplanen anger att behovet av idrott och motion ska beaktas för att täcka närområdets behov över tid. Planområdet ligger i anslutning till Hjalmar Brantingsgatan som utgör en del av *Salabacksstråket*, vilket är ett utpekat stadsstråk i översiktsplanen.

Salabacksstråket innebär en sammanlänkning av staden med prioritering av stomlinjer för kollektivtrafik, hög koncentration av bebyggelse med främst bostäder och en kontinuitet av stadslivskvaliteter och verksamheter. Längs stråket läggs särskild fokus kring hållplatser och andra strategiska platser.

Detaljplaner

För planområdet gäller stadsplan *Östra delarna av Södra Kvarngärdet*, fastställd 1951. Planen anger markanvändningen idrottsändamål och styr byggnadshöjden till högst 4,5 meter. Syftet med den föreslagna nya detaljplanen är att möjliggöra en anläggning med högre läktare än 4,5 meter, samt möjliggöra en byggrätt på mark som i gällande plan inte får bebyggas.

Bilden visar det föreslagna planområdet och hur den förhåller sig till ett utsnitt ur stadsplanen. Yttre röd gräns illustrerar planområdet. Användningsgränsen följer fastighetsgränsen till Fålhagen 1:38, och visar att en del av den kommunalt ägda Petterslundsgatan ligger inom så kallad prickmark, mark som ej får bebyggas inom kvartersmark. Rosa illustrationslinje visar platsen för den föreslagna idrottshallen inom den pågående detaljplanen för Almtunaskolan.

Planområdet angränsar till en pågående detaljplan för Almtunaskolan, som syftar till att möjliggöra en utveckling av skolan för att inrymma ett högre elevantal och en förbättrad struktur med mer effektiv markanvändning. Detaljplanen för Almtunaskolan möjliggör även en ny idrottshall på den plats som tidigare benämnts Österängsbadet. Denna planerade idrottshall kommer att ha kompletterande funktioner till Österängens IP, bland annat avseende omklädningsrum.

OMRÅDESFÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

Plandata

Geografiskt läge

Planområdet ligger i Fålhagen och avgränsas av Hjalmar Brantingsgatan, Petterslundsgatan, Björkgatan samt Österängsgatan. Avståndet till Resecentrum är cirka 1 kilometer.

Översiktskarta som visar planområdets läge i staden. Planområdet markerat i rött.

Bilden visar Österängens IP, som omfattas av ny planläggning, samt dess närmiljö.

Areal

Planområdet omfattar cirka 24 400 m². Cirka 23 000 m² utgör den föreslagna kvartersmarken för idrottsplatsen och resterande yta mot Petterslundsgatan föreslås utgöra allmän plats.

Markägförhållanden

Planområdet omfattar huvudsakligen Fålhagen 1:38 som ägs av Uppsala kommun Sport- och rekreationsfastigheter AB. Planområdet omfattar även delar av 1:34 längs med Petterslundsgatan.

Tidplan

Tidplan för projektets genomförande är byggstart under 2019.

Genomförandetid

Planens genomförandetid är 5 år från det datum planen vinner laga kraft.

Bebyggelse och gestaltning

Planområdet innefattar en konstgräsplan som används för fotboll och amerikansk fotboll. Även löparbanor och andra friidrottsfunktioner finns inom planområdet. Anläggningen är försedd med belysning och en läktare i stålskelett utan tak. Idrottsanläggningen är, vid sidan av Studenternas IP, en av de fotbollsplaner i Uppsala tätort som kan ta emot mest publik. Idrottsplatsen är från 1950-talet och användes innan dess som plats för spontan idrott. En ombyggnation gjordes 2013, som bland annat innebar att konstgräs och nya löparbanor anlades. Idrottsplatsen har, före den föreslagna detaljplanens genomförande, en läktare på ena långsidan med en publikkapacitet på maximalt 1 500 ståplatser. Snittpubliken ligger på mellan 400–500 åskådare.

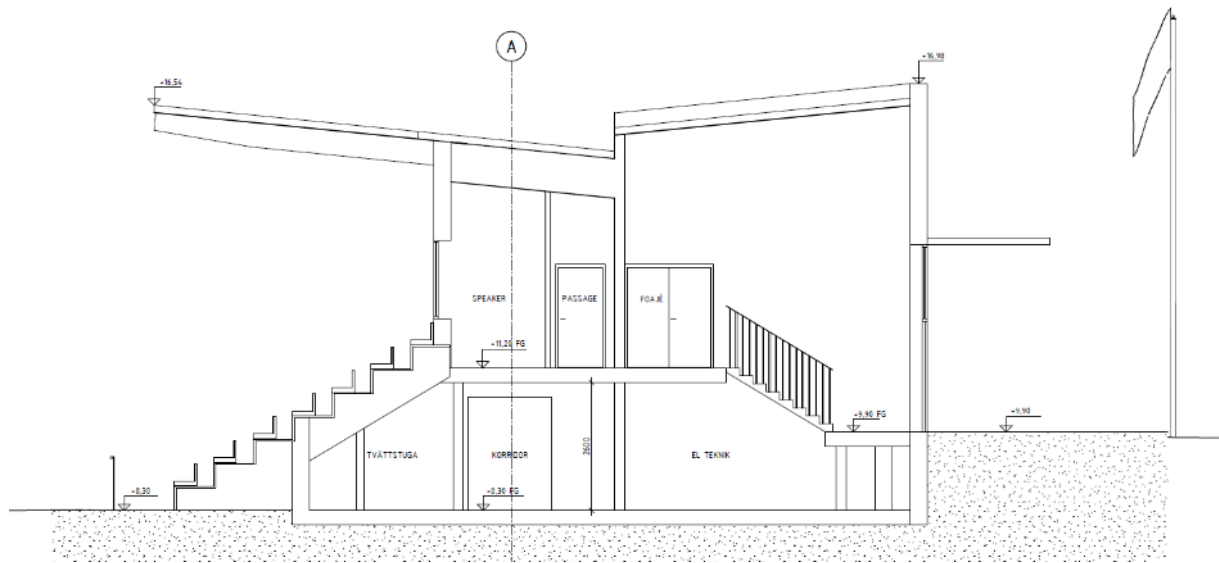
Bilderna ovan visar hur idrottsanläggningen och läktaren såg ut sommaren 2017.

Den föreslagna nya arenan kommer att dimensioneras för att klara av kraven för amerikansk fotboll och Svenska Fotbollsförbundets krav för spel i herrarnas division 1 samt elitettan för damer. Arenan kommer att förses med läktare för cirka 800 sittande åskådare, varav cirka 550 under tak. Snittpubliken förväntas ligga kvar på samma nivå som idag, det vill säga cirka 400–500 åskådare.

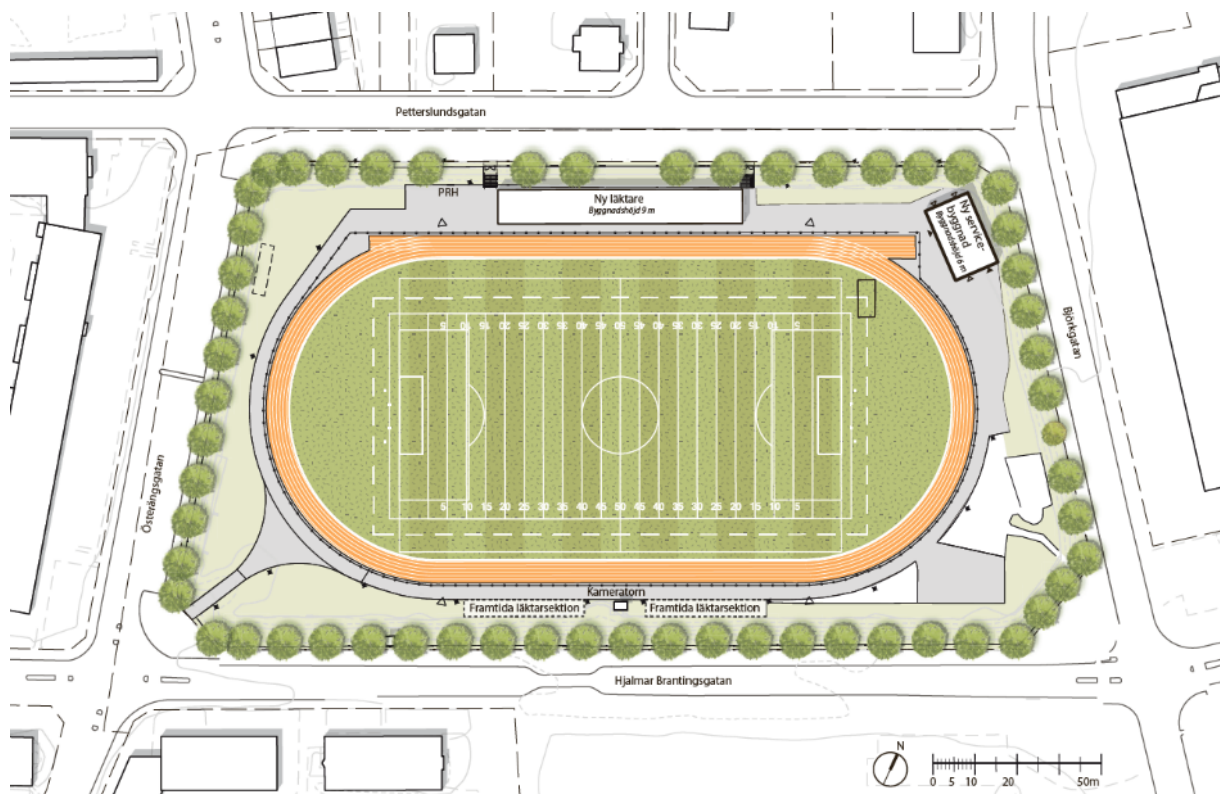
R₁

Idrottsplats

Den föreslagna läktaren planeras att bli cirka 8 meter hög med stomme i limträ.

Sektionsskiss på den typ av läktarbyggnad som möjliggörs mot Petterslundsgatan (entré mot gatan till höger).

Situationsplan över ett förslag på utbyggnad av Österängens IP som möjliggörs. I illustrationen ovan visas ett exempel där de biotopskyddade träden blir kvar.

Detaljplanen möjliggör olika varianter av läktarbyggnad. I ett fullt utbyggt scenario kan omklädningsrum, förråd med mera placeras under läktaren. I ett enklare scenario byggs läktaren direkt på mark utan förråd med mera undertill.

e₁ 1000 Största exploatering i kvadratmeter byggnadsarea

Högsta nockhöjd över angivet nollplan är angivet värde i meter

Marken får inte försees med byggnad
Den så kallade "prickmarken" syftar till att säkerställa att styra byggrätten så att inga byggnader uppförs för nära trädallén.

f₁ *Tekniska anordningar för idrottsplatsen såsom kameratorn, belysningsmaster och räckan får sticka upp över nockhöjden*

Belysning

Belysningsstolpar med tillhörande matning. I Petterslundsgatan går ledningstråk med bland annat fjärrvärme.

Den gamla belysningen byts ut mot ny belysning. Det nya belysningssystemet har högre ljusprecision och ger inte lika stor ljusspridning som med den befintliga gamla belysningen. Nedan ses illustrationer av belysningsstyrkan och ljusspridningen med den nya belysningen på Österängens IP.

Illustration av belysningsstolpar och en grov volymskiss av den nya föreslagna läktarbyggnaden.

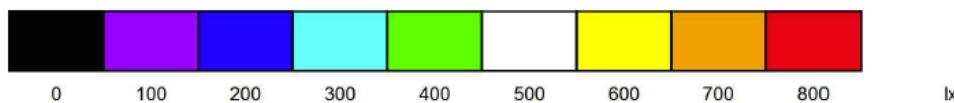
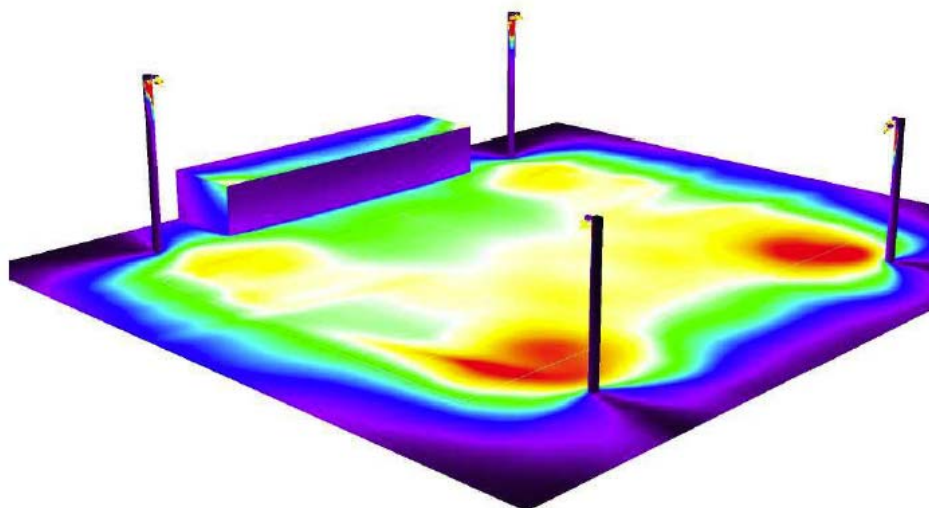

Illustration av belysningsstyrkan och ljusspridning. Belysningsstyrkan mäts i lux, lx, och definieras som en lumen per kvadratmeter.

Naturmiljö

Biotopskydd

Österängens IP ligger nedsänkt jämfört med omgivande gator och omges av trädrader av lönn som ramar in anläggningen. Här gäller det generella biotopskyddet för alléer (minst fem träd i rad, längs väg eller i öppet landskap). Dessa miljöer är skyddade och det är förbjudet att vidta åtgärder eller bedriva verksamheter som kan skada naturmiljön i dessa biotoper.

Bild från södra delen av Österängens IP, från maj 2018. Bilden visar hur själva anläggningen ligger nedsänkt i relation till omgivningen (Hjalmar Brantingsgatan till höger bakom trädallén).

Fyra lönnar kommer att behöva tas bort för att utnyttja den byggrätt som detaljplanen medger, vilket kräver dispens från biotopskyddet. Dispensansökan hanterar kompensationsåtgärder i form av återplantering av träd, vilket i detta fall planeras att ske utanför planområdet. Platser som studeras för återplantering är södra sidan av Hjalmar Brantingsgatan vid Almtunaskolan samt i parken i Gunsta backar mot Tycho Hedéns väg.

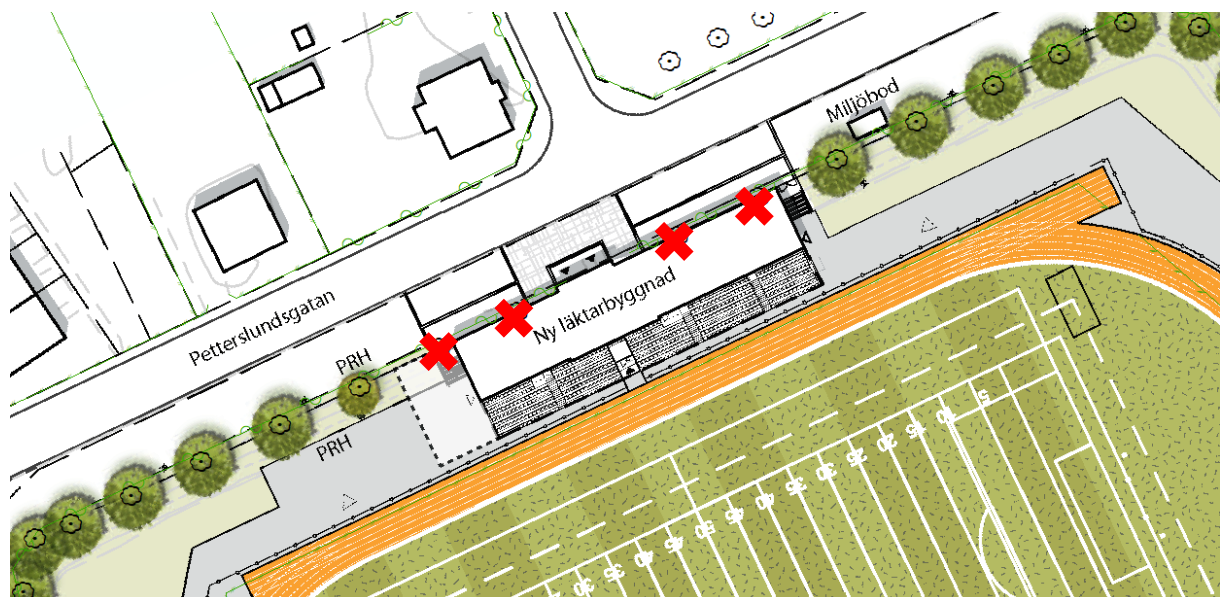

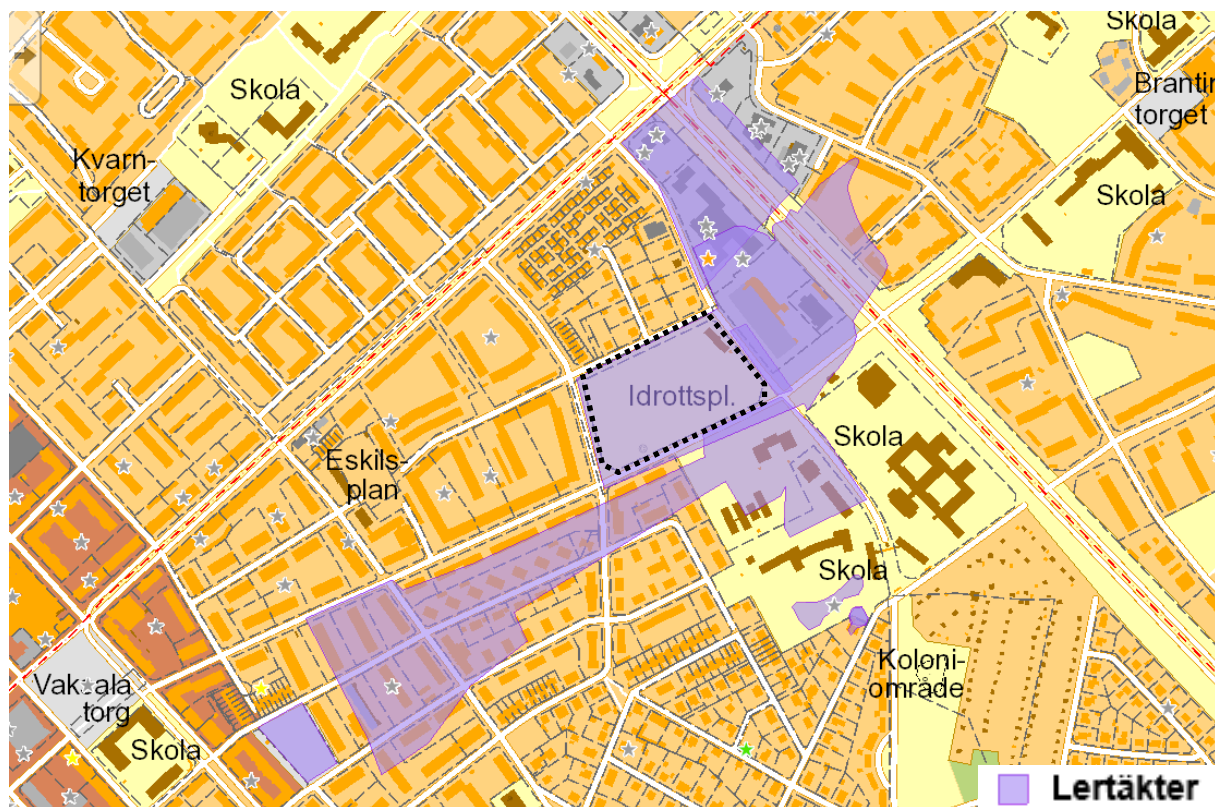
Illustration av ett förslag på ny läktarbyggnad som möjliggörs på Österängens IP. För att möjliggöra ett av de mer utbyggda scenarierna för den nya läktaren behöver preliminärt 4 lönnar tas bort (markerade med röda kryss).

Detaljplanen möjliggör en flexibel byggrätt inom idrottsanläggningen. Dispens från biotopskyddet kan därför behövas även på andra platser inom planområdet, utöver den planerade läktarbyggnaden. Behovet av dispens kan även uppstå i andra fall, exempelvis om byggnader för omklädningsrum med mera behöver placeras nära trädallén. Själva idrottsanläggningen ligger nedsänkt och omges av en mindre slänt, där skillnaden i höjd är cirka 1,5 meter. Den biotopskyddade trädallén står ovanpå denna slänt, vilket kan ge konsekvenser beroende på hur nära slänten den planerade bebyggelsen placeras. Schaktning och grundläggning nära slänten och trädallén kan påverka trädens rotsystem med mera och kan kräva dispens från biotopskyddet. Detsamma gäller om ny bebyggelse uppförs nära träden på sådant sätt att trädkronorna berörs.

Mark och geoteknik

Planarbetet har föregåtts av en geo- och miljöteknisk undersökning. Inom planområdet längs Petterslundsgatan och inom Österängens IP består markytan av grus. Slänten mellan parkering och plan är gräsbevuxen med en trädrad vid släntrönet. I allmänhet består jordlagerföljden överst av fyllning överlagrandes torrskorpelera och lera ovan friktionsjord vilandes på berg. Detta gäller med undantag för den nordöstra änden av den planerade läktaren där den naturligt lagrade friktionsjorden direkt överlagras av fyllning, det vill säga ingen lera har påträffats. Djupet ner till berg ökar i sydvästlig riktning.

Österängens IP ligger på mark som tidigare varit lertäkt, *Vaksala Nya Tegelbruk*. De exakta förhållandena kring lertäkterna i Fålhagen har under åren varit svåra att utreda. Lerbrytning pågick under cirka 100 år fram till 1950-talet. Lertäkterna sträckte sig över större delen av området norr och söder om Hjalmar Brantingsgatan. De fylldes successivt inför den tillväxande bostadsbebyggelsen. Lertäkten vid Österängens IP avslutades mot öst med en djup kanal med rent vatten. Den var belägen längs Björkgatan upp mot den fastighet där livsmedelsbutiken Willys ligger. I mitten av Österängens IP gick ett järnvägsspår förr i tiden. Det fanns en djupare del med vatten i sydöstra hörnet och en kulle nordöst om järnvägsspåret.

Lertäkter inom samt omkring Österängens IP. Planområdet markerat med svart streckad linje.

Vattenområden

Vattenskyddsområde för Uppsala- och Vattholmaåsarna

Planområdet ligger inom den yttre zonen i vattenskyddsområde för Uppsala- och Vattholmaåsarna. Vid arbeten djupare än inom 1 meter över högsta grundvattenyta (grundvattentrycknivå) ska ansökan om dispens från skyddsföreskrifterna göras hos länsstyrelsen i Uppsala län. Det gäller i detta fall för schaktning, pålning och så vidare.

Grundvatten, ytvatten

Grundvattennivån har kontrollerats i ett öppet grundvattenrör installerat i den naturligt lagrade friktionsjorden. Portrycket ökar hydrostatiskt med en nolltrycksnivå kring nivån +3,8, det vill säga cirka 4,3 meter under befintlig marknivå. Ytvatten sjunker normalt ner i fyllning och mulljordslager, eller avbördas via befintligt dagvattensystem.

Trafik, tillgänglighet och mobilitet

Förutsättningar

Översiktsbild av Österängens IP och dess närmiljö.

De högsta trafikflödena är längs Hjalmar Brantingsgatan och Österängsgatan. Hjalmar Brantingsgatan har en strategiskt viktig funktion som stadsstråk, *Salabacksstråket* i översiktsplanen, som binder ihop centrum med Sala backe. Längs gatan finns ett så kallat "timglas" som smalnar av körbanan till ett körfält för att hålla nere hastigheten då många barn och ungdomar rör sig i området med anledning av närliggande förskolor och skolor.

Hjalmar Brantingsgatan i sydvästlig riktning in mot centrum. Bild tagen i maj 2018.

Österängsgatan utgör en viktig tvärkoppling mellan Vaksalagatan och Torkelsgatan via en del av Ymergatan. Längs Österängsgatan sker mycket angöring till bostäderna längs gatan och gatan inrymmer parkeringsytor av olika slag. I höjd med planområdet finns både allmän kantstensparkering längs gatan samt snedställda parkeringsplatser för parkering sida vid sida.

Österängsgatan i höjd med Petterslundsgatan, foto taget i riktning söderut. Österängens IP till vänster i bild. Bild tagen i maj 2018.

Petterslundsgatan är en mindre gata med relativt låg trafikbelastning. Väster om Österängsgatan övergår Petterslundsgatan till en återvändsgata. Österängens IP har sin huvudentré mot denna gata. Mellan gatan och själva idrottsplatsen finns en grusbelagd remsa på cirka 8 meter.

Petterslundsgatan i riktning mot nordöst. Livsmedelsbutiken Willys längs Björkgatan syns i bakgrunden. Bild tagen i maj 2018. Vit streckad linje illustrerar den markremsa som ägs av Uppsala kommun, men är punktprickad kvartersmark för idrottsändamål i gällande plan.

Petterslundsgatan i riktning mot sydväst, med livsmedelsbutiken Willys alldeles bakom. Bild tagen i maj 2018. Vit streckad linje illustrerar den markremsa som ägs av Uppsala kommun, men är punktprickad kvartersmark för idrottsändamål i gällande plan.

Kollektivtrafik

Österängens IP ligger i anslutning till ett så kallat *stadsstråk* i översiktsplanen, stråk som innebär en sammanlänkning av staden med prioritering av stomlinjer för kollektivtrafik. Utvecklingen enligt översiktsplanen ska ha särskild fokus kring hållplatser och andra strategiska platser längs stråket.

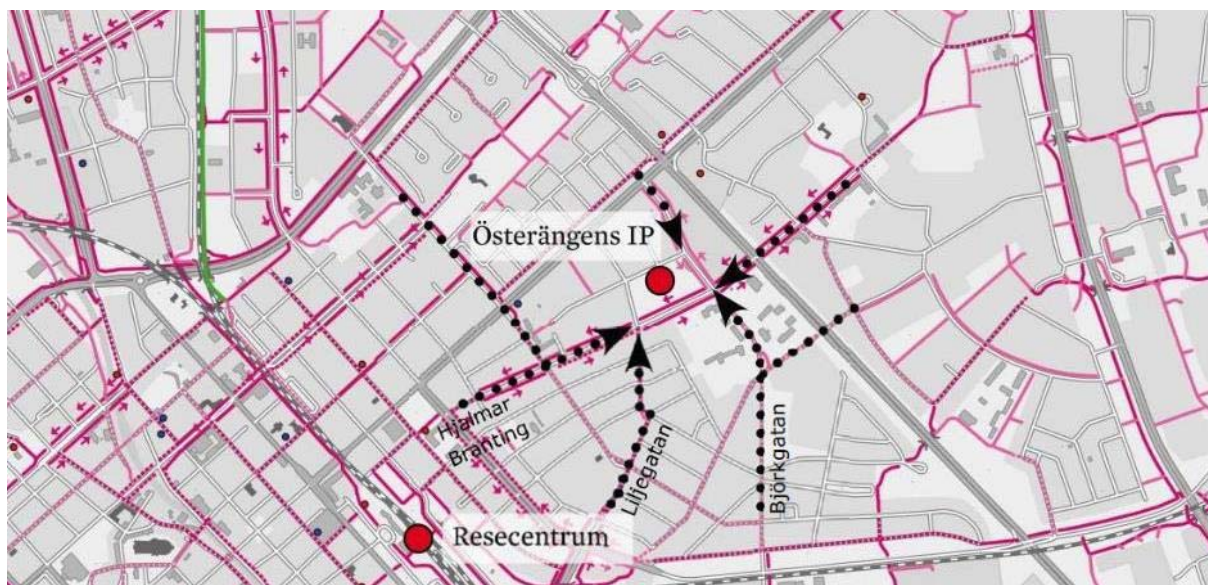
Busshållplatser finns längs Hjalmar Brantingsgatan nära planområdet och trafikeras av stadsbussar med hög turtäthet.

Parkering, angöring, utfart

Det finns ingen besöksparkering för bilar på kvartersmark i anslutning till arenan. Ingen ny bilparkering på kvartersmark är planerad vid utbyggnaden av idrottsplatsen, då det finns mycket begränsade möjligheter att ordna parkering inom fastigheten Fålhagen 1:38. Allmän avgiftsbelagd parkering finns i anslutning till idrottsplatsen. Besökare med bil till Österängens IP hänvisas till allmänna parkeringar i området.

Gång- och cykelväg, cykelparkering

Av tätortens cirka 160 000 invånare finns en stor del inom 5 kilometers cykelavstånd till Österängen. Hjalmar Brantingsgatan utgör ett viktigt uppsamlande stråk för cyklister från västra, centrala och östra Uppsala samt till viss del från norra delarna av tätorten. Stråket har en god koppling till stadens centrala delar och skapar goda möjligheter att cykla till Österängen. Huvuddelen av cyklande arenabesökare antas nyttja huvudcykelstråket längs Hjalmar Brantingsgatan, men även Liljegatan/Österängsgatan och Björkgatan är gena och viktiga länkar för cyklister från södra och östra Uppsala, se figur på nästa sida.

Huvudcykelstråk i rosa, svarta prickade streck markerar viktiga cykelstråk till Österängen. Utdrag från utredningen "Tillgänglighetsanalys Österängen" (Ramböll).

Längs Petterslundsgatan finns en grusad yta framför entrén till Österängens IP som nyttjas för uppställning av cyklar, men cykelställ saknas.

Förändringar

GATA

Gata

Bestämmelsen syftar till att säkerställa att den kommunägda marken längs Petterslundsgatan blir allmän plats och gata avsedd för trafik inom tätort eller trafik som har sitt mål vid gatan.

En tillgänglighetsanalys har genomförts som underlag för planarbetet. Den uppskattade färdmedelsfördelningen för arenabesökare har sin utgångspunkt från Uppsala kommuns resvaneundersökning, RVU, från 2015. Tillgänglighetsanalysen beskriver 3 olika troliga scenarier av färdmedelsfördelning utifrån resvaneundersökningar. I det mest troliga scenariot, *Scenario 2* enligt utredningen, är färdmedelsfördelningen enligt tabellen nedan.

	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 3
Antagen bilandel	60 %	45 %	30 %
Cykel	16 %	20 %	24 %
Gång	12 %	15 %	18 %
Övrigt	2 %	2 %	2 %
Kollektivtrafik	10 %	18 %	26 %

Bedömning av färdmedelsfördelning för 3 olika scenarier utifrån resvaneundersökningar. Utdrag ut "Tillgänglighetsanalys Österängen" (Ramböll).

Cykel

Med antagen färdmedelsfördelning och förväntad snittpublik så uppgår antalet cyklister till cirka 100 stycken för scenario 2. Lika många cykelplatser tar en yta om cirka 150–180 kvadratmeter i anspråk, baserat på antagande att varje cykelplats kräver cirka 1,5–1,8 m² inklusive manövreringsytor. För en fullsatt arena motsvarar det 160 cykelplatser och en yta om cirka 240–288 m². Upp till 200 cykelplatser planeras på allmän plats utanför idrottsplatsen längs med Petterslundsgatan.

Bil

Då den förväntade framtida snittpubliken bedöms vara av samma storleksordning kan man anta att det inte bör innebära någon ytterligare belastning på befintliga parkeringsplatser jämfört med idag. Med en väl planerad arena med förbättrad tillgänglighet för cyklister och kollektivtrafikresenärer finns förutsättningar att minska biltrafiken till arenan i framtiden. Det framtida parkeringsbehovet måste, liksom idag, tillgodoses på parkeringar utanför arenaområdet på allmän mark eller i parkeringsgarage i centrala Uppsala. Detaljplanen möjliggör nya allmänna parkeringsytor längs Petterslundsgatan inom markanvändningen **GATA**.

Tillgänglighet rörelsehindrade

Parkeringsplats för rörelsehindrade, RHP, behöver rymmas på kvartersmark inom maximalt 25 meter från huvudentré. En grov uppskattning för behovet av RHP är minst två platser, se illustrationer på sidorna 9 samt 11 för förslag på placering. Österängens IP har tillgänglighetsanpassade entréer både vid huvudentrén från Petterslundsgatan samt i södra delen från korsningen Österängsgatan-Hjalmar Brantingsgatan. Anläggningen kommer fortsatt vara tillgänglighetsanpassad.

Österängens IP har en tillgänglighetsanpassad entré bland annat från södra sidan. Bild från maj 2018.

Mobilitet

För att kartlägga befintliga parkeringar i området har en inventering av befintlig kantstensparkering/markparkering genomförts på gator inom cirka en kilometers gångavstånd från Österängen. Bedömd parkeringskapacitet baseras på de regler som finns gällande parkering intill korsningar, övergångsställen, cykelbanor, utfarter med mera, samt att en bil tar cirka sex meter i anspråk vid kantstensparkering. Totalt bedöms drygt 1 600 allmänna parkeringsplatser finnas i området, se figur på sidan 18 för en kartöversikt. Utöver detta finns cirka 2 100 parkeringsplatser som är tillgängliga för allmänheten i garage i centrala Uppsala.

Översikt av allmänna parkeringsplatser inom en radie på cirka 800 meter från Österängens IP. Ur "Tillgänglighetsanalys Österängen" (Ramböll).

Med utgångspunkt från tillgänglighetsanalysen är bedömningen att färdmedelsfördelningen till Österängen går att styra i stor utsträckning. För att skapa en tillgänglig arena med goda förutsättningar för hållbart resande till och från arenan är det av stor vikt att satsningar görs på de hållbara trafikslagen. Det centrala läget medför redan goda förutsättningar för såväl gående och cyklister som för kollektivtrafikresenärer, men det gäller att göra dessa trafikslag än mer attraktiva än bilen. Scenario 2 bedöms vara ett rimligt scenario för färdmedelsfördelningen, men kräver troligtvis åtgärder för att främja cykel- och kollektivtrafiken. Utan åtgärder finns risk att i stället gå mot scenario 1 och en större andel resande med bil.

Rent kapacitetsmässigt klarar kollektivtrafiken av scenario 2 enligt tillgänglighetsanalysen, men det kräver att en större andel åker buss än vad snittet enligt Uppsala kommuns senaste resvaneundersökning från 2015 gör. En ökad kollektivtrafikandel kan till viss del uppnås med ett nytt linjenät som introducerades hösten 2017, men det kan även krävas ytterligare åtgärder. Kollektivtrafikens attraktivitet gentemot bilen kan ökas antingen genom att göra bilen mindre attraktiv eller göra kollektivtrafiken mer attraktiv. Åtgärder som syftar till att minska bilandelen är goda möjligheter till cykelparkering i

nära anslutning till arenan, lättillgänglig information om möjligheter till hållbart resande (gång-, cykel- och kollektivtrafik), kampanjer för att uppmuntra besökarna att resa med kollektivtrafik med mera. Effekten av varje enskild åtgärd är svårbedömd. Goda möjligheter till cykelparkering är en viktig åtgärd för att uppmuntra till cyklande, men även åtgärder som främjar kollektivtrafiken är av stor vikt. En minskad bilandel beror framför allt på kollektivtrafiksåtgärder då överflytt från bil bedöms ske till kollektivtrafik i större utsträckning än till gång/cykel.

Hälsa och säkerhet

Markföroreningar

Planområdet ingår i lertakten *Vaksala Nya Tegelbruk*, där det förekommer förhöjda metallvärden vid fastigheten Sala Backe 6:5. En inventering och riskklassning av lertakten, som är en nedlagd deponi, pågår. Mängden förorenade jordmassor bedöms vara begränsade.

I samband med den genomförda geotekniska undersökningen sparades jordprover från skruvprovtagning inför kontroll av eventuellt föroreningsinnehåll. Proverna analyserades med avseende på metaller och polyaromatiska kolväten (PAH) samt för de flesta punkter även alifater och aromater.

Då området är en idrottsplats är det inte självklart vilken markkvalitet som krävs. Bjerking AB, som genomfört undersökningar om geo- och miljöteknik inom planområdet, föreslår att markkvalitet mindre känslig markanvändning, MKM, ska tillämpas förutom på yttlig jord (0–0,3 meter). Ytjorden bör klara kvalitetskrav för känslig markanvändning, KM, då barn och ungdomar exponeras vid aktiviteter på området.

Marken klassificeras som normalradonmark vilket medför att planerad byggnation skall utföras radon-skyddad.

Teknisk försörjning

El, värme med mera

Det finns ett antal ledningar för fjärrvärme och el längs Petterslundsgatan. Belysningsstolpar och belysningskabel finns i mark längs gator inom, samt runt om, planområdet. Ledningar för fiber finns angränsande till planområdet vid Björkgatan och Hjalmar Brantingsgatan.

Avfall

Renhållningsfordon ska kunna angöra från de allmänna gatorna utan backningsrörelser och inom ramar för Arbetsmiljöverkets föreskrifter. Planen ger utrymme för detta genom att hämtningsställe placeras på kvartersmark så att avfallsfordon kan angöra från Petterslundsgatan.

PLANENS GENOMFÖRANDE

Organisatoriska åtgärder

Ansvarsfördelning

Byggherren har det samlade administrativa och ekonomiska ansvaret för ett genomförande av detaljplanen.

Huvudmannaskap

Kommunen är huvudman för allmän plats inom området.

Tekniska åtgärder

Utredningar inför bygglovsprövning

Byggherren bekostar de utredningar som är nödvändiga för bygglovsprövningen.

Markföreningar

Alla påvisade föreningar ska omgående anmälas till Miljöförvaltningen, Uppsala kommun, i enlighet med miljöbalken kapitel 10 § 11. Likaså ska Miljöförvaltningen informeras senast sex veckor innan eventuella markarbeten påbörjas inom föreningens område. Om nya föreningar upptäcks vid schaktning ska Miljöförvaltningen informeras omgående.

Dispens från vattenskyddsområde

Markarbeten ska utföras inom planområdet. Då planområdet ligger inom yttre vattenskyddsområde krävs dispens för markarbeten djupare än 1 meter över högsta grundvattenyta.

Ledningar

Berörda ledningar (januari 2018):

- Vattenfall, fjärrvärme vid Petterslundsgatan.
- Vattenfall Eldistribution, ledningar vid Petterslundsgatan samt intill planområdet.
- Skanova, ledningar vid Petterslundsgatan.
- Belysningsstolpar och belysningskabel i mark längs gator inom, samt runt om, planområdet.
- Borderlight (fiber). Ledningar finns intill planområdet vid Björkgatan och Hjalmar Brantingsgatan.

Det kan finnas ytterligare, av plan- och byggnadsnämnden okända, ledningar som berörs av detaljplanen. Det åligger byggherren att undersöka om ytterligare ledningar finns.

Byggherren ska kontakta de berörda ledningsägarna i god tid. Utsättning av befintliga kablar ska begäras innan arbetena sätts igång. Befintliga anläggningar måste hållas tillgängliga för berörda ledningsägare under byggtiden.

Dagvatten

Omhändertagande av dagvatten sker via anslutning till kommunal dagvattenanläggning. Dimensionering och bedömning av eventuellt fördröjningsbehov hanteras närmare i det tekniska samrådet inför byggstart och kan kräva att en dagvattenutredning genomförs av byggherren.

Ekonomiska åtgärder

Planekonomi

Planen bedöms vara ekonomiskt genomförbar.

Ledningar

Kostnaderna för eventuell flytt av ledningar regleras av separat avtal mellan fastighetsägare och ledningsägare.

Fastighetsrättsliga åtgärder

Genomförandet av detaljplanen medför inte några fastighetsrättsliga åtgärder inom planområdet.

PLANENS KONSEKVENSER

Nollalternativ

Nollalternativet innebär att den gamla detaljplanen fortsätter att gälla. Det innebär att den läktare som finns på platsen, före den föreslagna detaljplanens genomförande, fortsätter att delvis stå på så kallad prickmark som ej får bebyggas. Det går heller inte att uppgradera idrottsplatsen med en större läktare då gällande byggrätt dessutom har en begränsning i höjd. En del av Petterslundsgatan fortsätter att vara punktprickad kvartersmark, vilket inte stämmer överens med den pågående markanvändningen och gällande fastighetsgränser.

Miljöaspekter

Stadsbild och kulturarv

Detaljplanen möjliggör en större läktarbyggnad genom en högre totalhöjd och en utökad byggrätt övriga byggnader inom idrottsplatsen. En liknande höjdskala finns i området, samt att idrottsanläggningen ligger nedsänkt och omges av en biotopskyddad trädallé. De högre totalhöjderna bedöms lämpliga på platsen. Planområdet ligger inom riksintresseområde för kulturmiljövård, C 40 A Uppsala stad. Riksintresset bedöms dock inte påverkas negativt av den föreslagna planens genomförande.

Rekreation, friluftsliv och sociala aspekter

Detaljplanen möjliggör en utveckling av Österängens IP som förstärker anläggningen som idrottsplats och som fortsatt kommer att vara tillgänglig för fotboll och skolidrott.

Mark och vatten

Planområdet ingår i lertäkten *Vaksala Nya Tegelbruk*. En inventering och riskklassning av lertäkten, som är en nedlagd deponi, pågår. På fastigheten Fålhagen 1:38, som utgör själva idrottsplatsen, bedöms mängden föroreningar vara begränsade.

Resurshushållning

Snittpubliken förväntas ligga kvar på samma nivå som före detaljplanens genomförande och därmed bedöms inte någon ytterligare belastning på befintliga parkeringsplatser tillkomma. Idrottsanläggningen ligger nära centrum och inom ett stadsstråk med långsiktigt god kollektivtrafikförsörjning. Det finns goda förutsättningar att minska biltrafiken till idrottsanläggningen i framtiden med ytterligare förbättrad tillgänglighet för cyklisterna och kollektivtrafikresenärerna.

Tillgänglighet

Åtgärder som syftar till att minska bilandelen är goda möjligheter till cykelparkering i nära anslutning till arenan, lättillgänglig information om möjligheter till hållbart resande (gång-, cykel- och kollektivtrafik), kampanjer för att uppmuntra besökarna att resa med kollektivtrafik med mera. Effekten av varje enskild åtgärd är svårbedömd. Goda möjligheter till cykelparkering är en viktig åtgärd för att uppmuntra till cyklande, men även åtgärder som främjar kollektivtrafiken är av stor vikt. En minskad

bilandel beror framför allt på kollektivtrafiksatsningar då överflytt från bil bedöms ske till kollektivtrafik i större utsträckning än till gång/cykel.

PLANENS FÖRENLIGHET MED ÖVERSIKTSPLAN OCH MILJÖBALKEN

Översiktsplan

Planförslaget bedöms överensstämma med översiktsplanens intentioner.

Miljöbalken

Detaljplanen bedöms vara i överensstämmelse med miljöbalken kapitel 3 § 1 avseende markanvändningens lämplighet med hänsyn till beskaffenhet och läge, föreliggande behov och en från allmän synpunkt god hushållning.

Detaljplanen berör riksintresse för kulturmiljövården C 40 A för Uppsala stad enligt miljöbalkens kapitel 3. Riksintresset bedöms dock inte påverkas negativt av den föreslagna detaljplanens genomförande. Detaljplanen bedöms därmed vara förenligt med miljöbalkens kapitel 3.

Detaljplanen berör miljöbalkens kapitel 5 då recipienten är Fyrisån. Dagvatten bedöms kunna hanteras inom kvarteretsmark och planförslaget bedöms därmed vara förenligt med miljöbalkens kapitel 5.

Detaljplanen berör miljöbalkens kapitel 7 avseende det generella biotopskyddet samt att planområdet ligger inom den yttre zonen för vattenskyddsområde *Uppsala- och Vattholmaåsarna*. Inom planområdet finns äldre träd runt Österängens IP. Här gäller det generella biotopskyddet för alléer. Dessa miljöer är skyddade och det är förbjudet att vidta åtgärder eller bedriva verksamheter som kan skada naturmiljön i dessa biotoper. Ett genomförande av detaljplanen innebär att några av dessa träd behöver fällas, vilket kräver dispens från biotopskyddet. Detaljplanen bedöms därmed vara förenlig med miljöbalkens kapitel 7.

Planförslaget berör ej miljöbalkens kapitel 8.

Stadsbyggnadsförvaltningen

Uppsala i 2018-10-30

Torsten Livion
detaljplanechef

Linus Pettersson
planarkitekt

Beslutad av plan- och byggnadsnämnden för:

- Samråd och granskning

2017-01-26

Detaljplan för Österängens IP,

Standardförfarande

SAMRÅDSLISTA / GRANSKNINGSLISTA

Myndigheter

Kommunala lantmäterimyndigheten

Länsstyrelsen

Sakägare och boende inom och utanför planområdet

Enligt fastighetsförteckning

Enligt förteckning i samrådsredogörelse, enskilda hyresgäster eller medlemmar i bostadsrättsföreningar som är sakägare

Kommunala nämnder, förvaltningar m fl

Kulturnämnden

Miljö och hälsoskyddsnämnden

Räddningsnämnden

Intresseföreningar och sammanslutningar

Handikappföreningarnas samarbetsorgan

Uppsala pensionärsföreningars samarbetsråd

Föreningen Vårda Uppsala

Sveriges Fastighetsägare Mellansverige

Villaförening, Hembygdsförening eller liknande

Ledningsägare

Telia Sonera Skanova Access AB

Svenska Kraftnät

Uppsala Vatten och Avfall AB

Vattenfall Eldistribution AB

Vattenfall Värme Uppsala AB

Trafik

Kollektivtrafikförvaltningen ULS

Parkeringsbolaget

Övrigt

Uppsala kommun Sportfastigheter

Upplandsmuseet

För allmänhetens kännedom

Kommuninformation

Stadsbiblioteket

För kännedom

Kommunstyrelsen

Kommunalråd:

Erik Pelling

Marlene Burwick,

Politiska partier

Miljöpartiet

Moderata samlingspartiet

Vänsterpartiet

Centerpartiet

Stadsbyggnadsförvaltningen,

Bygglov

Namngivningsnämnden

Gatu- och samhällsmiljönämnden

Idrott- och fritidsnämnden

